

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τρίτο τμήμα)

της 6ης Οκτωβρίου 2021 *

«Σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης – Διαδικασία ανακοπής – Αίτηση καταχώρισεως εικονιστικού σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης Abresham Super Basmati Sela Grade One World's Best Rice – Προγενέστερο μη καταχωρισμένο λεκτικό σήμα BASMATI – Συμφωνία αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ένωση και την Ευρατόμ – Μεταβατική περίοδος – Έννομο συμφέρον – Σχετικός λόγος απαραδέκτου – Άρθρο 8, παράγραφος 4, του κανονισμού (ΕΚ) 207/2009 (νυν άρθρο 8, παράγραφος 4, του κανονισμού 2017/1001) – Σύστημα κανόνων που διέπουν την αγωγή του common law λόγω απατηλής χρήσεως διακριτικού σημείου (action for passing off) – Κίνδυνος παραπλανητικής παρουσίασης – Κίνδυνος αποδυνάμωσης του προγενέστερου σήματος που χαίρει φήμης»

Στην υπόθεση T-342/20,

Indo European Foods Ltd, με έδρα το Harrow (Ηνωμένο Βασίλειο), εκπροσωπούμενη από τον A. Norris, barrister, και την N. Welch, solicitor,

προσφεύγουσα,

κατά

Γραφείου Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO), εκπροσωπούμενου από τους H. O'Neill και V. Ruzek,

καθού,

έτερος διάδικος κατά τη διαδικασία ενώπιον του τμήματος προσφυγών του EUIPO:

Hamid Ahmad Chakari, κάτοικος Βιέννης (Αυστρία),

με αντικείμενο προσφυγή κατά της αποφάσεως του τετάρτου τμήματος προσφυγών του EUIPO της 2ας Απριλίου 2020 (υπόθεση R 1079/2019-4), σχετικά με διαδικασία ανακοπής μεταξύ των Indo European Foods και H. A. Chakari,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο τμήμα),

συγκείμενο από τους A.M. Collins, πρόεδρο, V. Kreuzschitz και G. Steinfatt (εισηγήτρια), δικαστές,

γραμματέας: J. Pichon, διοικητική υπάλληλος,

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

έχοντας υπόψη το δικόγραφο της προσφυγής που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 2 Ιουνίου 2020,

έχοντας υπόψη το υπόμνημα αντικρούσεως που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 8 Οκτωβρίου 2020,

κατόπιν της συνεδριάσεως της 29ης Ιουνίου 2021,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Ιστορικό της διαφοράς

- 1 Στις 14 Ιουνίου 2017 ο έτερος διάδικος στη διαδικασία ενώπιον του τμήματος προσφυγών, Hamid Ahmad Chakari, υπέβαλε αίτηση καταχώρισεως σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ενώπιον του Γραφείου Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO), δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) 207/2009 του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2009, για το σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ 2009, L 78, σ. 1), όπως έχει τροποποιηθεί [αντικατασταθεί από τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2017, για το σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ 2017, L 154, σ. 1)].
- 2 Το σήμα του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση είναι το ακόλουθο εικονιστικό σημείο:

- 3 Τα προϊόντα για τα οποία ζητήθηκε η καταχώριση εμπίπτουν, κατόπιν μερικής απορρίψεως της αιτήσεως στο πλαίσιο παράλληλης διαδικασίας ανακοπής, στις κλάσεις 30 και 31, κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας που αφορά τη διεθνή ταξινόμηση προϊόντων και υπηρεσιών με σκοπό την καταχώριση σημάτων, της 15ης Ιουνίου 1957, όπως έχει αναθεωρηθεί και τροποποιηθεί, και αντιστοιχούν για καθεμία από τις κλάσεις αυτές στην ακόλουθη περιγραφή:
 - κλάση 30: «Ριζάλευρο· Μικρογεύματα (σνακ) με βάση το ρύζι· Κέικ ρυζιού· Πολτός ρυζιού για μαγειρική χρήση· Σχηματισμένα προϊόντα διατροφής από ρύζι»·
 - κλάση 31: «Αλευρο ορύζης [ζωοτροφές].»
- 4 Η αίτηση αυτή δημοσιεύθηκε στο *Δελτίο σημάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης* 169/2017, της 6ης Σεπτεμβρίου 2017.

- 5 Στις 13 Οκτωβρίου 2017 η προσφεύγουσα, Indo European Foods Ltd, άσκησε ανακοπή, δυνάμει του άρθρου 46 του κανονισμού 2017/1001, κατά της καταχώρισεως του ως άνω σήματος για τα προϊόντα που διαλαμβάνονται στη σκέψη 3.
- 6 Η ανακοπή που άσκησε η προσφεύγουσα στηριζόταν στο προγενέστερο μη καταχωρισμένο στο Ηνωμένο Βασίλειο λεκτικό σήμα BASMATI το οποίο χρησιμοποιούνταν για το ρύζι.
- 7 Προς στήριξη της ανακοπής προβλήθηκε ο λόγος που προβλέπεται στο άρθρο 8, παράγραφος 4, του κανονισμού 2017/1001. Η προσφεύγουσα υποστήριξε, κατ' ουσίαν, ότι, βάσει του ισχύοντος στο Ηνωμένο Βασίλειο δικαίου, είχε το δικαίωμα να εμποδίσει τη χρήση του σήματος του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση, ασκώντας τη λεγόμενη «διευρυμένη» αγωγή λόγω απατηλής χρήσεως διακριτικού σημείου (action for «extended» passing off).
- 8 Στις 5 Απριλίου 2019 το τμήμα ανακοπών απέρριψε την ανακοπή στο σύνολό της. Έκρινε ότι τα αποδεικτικά στοιχεία που είχε προσκομίσει η προσφεύγουσα δεν αρκούσαν για να αποδειχθεί ότι, πριν από την κρίσιμη ημερομηνία και στην επίμαχη εδαφική περιοχή, το προγενέστερο σήμα χρησιμοποιούνταν στις συναλλαγές χωρίς να έχει τοπική αποκλειστικώς ισχύ. Επομένως, κατά την εκτίμησή του, δεν συνέτρεχε μία από τις προϋποθέσεις που θέτει το άρθρο 8, παράγραφος 4, του κανονισμού 2017/1001.
- 9 Στις 16 Μαΐου 2019 η προσφεύγουσα άσκησε προσφυγή ενώπιον του EUIPO, δυνάμει των άρθρων 66 έως 71 του κανονισμού 2017/1001, κατά της αποφάσεως του τμήματος ανακοπών.
- 10 Με απόφαση της 2ας Απριλίου 2020 (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση), το τέταρτο τμήμα προσφυγών του EUIPO απέρριψε την προσφυγή ως αβάσιμη με το σκεπτικό ότι η προσφεύγουσα δεν είχε αποδείξει ότι η ονομασία basmati της παρείχε το δικαίωμα να απαγορεύσει τη χρήση του σήματος του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση στο Ηνωμένο Βασίλειο, βάσει του προβλεπόμενου στο common law διευρυμένου αστικού αδικήματος της απατηλής χρήσεως διακριτικού σημείου.
- 11 Από τα αποδεικτικά στοιχεία που προσκόμισε η προσφεύγουσα προκύπτει ότι, για να ευδοκιμήσει αγωγή η οποία έχει ως βάση το εν λόγω αστικό αδίκημα, πρέπει να αποδειχθεί ότι, πρώτον, η ονομασία «basmati» δηλώνει συγκεκριμένη και σαφώς καθορισμένη κατηγορία προϊόντων, δεύτερον, η ονομασία αυτή χαίρει φήμης που δημιουργεί «goodwill» (αποκτά δηλαδή δύναμη προσελκύσεως πελατών) σε σημαντικό τμήμα του κοινού στο Ηνωμένο Βασίλειο, τρίτον, η προσφεύγουσα είναι μια από τις πολυάριθμες επιχειρήσεις που μπορούν να επικαλεστούν το goodwill που συνδέεται με την εν λόγω ονομασία, τέταρτον, η υφιστάμενη παραπλανητική παρουσίαση εκ μέρους του αιτούντος την καταχώριση θα δημιουργήσει ή ενδέχεται να δημιουργήσει στο κοινό την εντύπωση ότι τα προϊόντα που φέρουν την επίμαχη ένδειξη είναι ρύζι μπασμάτι και, πέμπτον, η προσφεύγουσα έχει υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία λόγω της σύγχυσης την οποία προκαλεί η εν λόγω παραπλανητική παρουσίαση.
- 12 Το τμήμα προσφυγών εκτίμησε ότι πληρούνταν οι τρεις πρώτες προϋποθέσεις για την άσκηση της διευρυμένης αγωγής λόγω απατηλής χρήσεως διακριτικού σημείου. Αντιθέτως, έκρινε ότι η προσφεύγουσα δεν είχε αποδείξει ότι η χρήση του σημείου κατά της καταχώρισης του οποίου έβαλλε η προσφυγή μπορούσε να οδηγήσει σε παραπλανητική παρουσίαση της φημισμένης ονομασίας «basmati». Επιπλέον, το τμήμα προσφυγών εκτίμησε ότι, εν προκειμένω, δεν υπήρχε κίνδυνος η χρήση του σήματος του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση να προκαλέσει στην προσφεύγουσα εμπορική ζημία από την απώλεια πωλήσεων, στο μέτρο που τα επίμαχα προϊόντα δεν ήταν προϊόντα ρυζιού, ενώ η προσφεύγουσα πωλούσε αποκλειστικά ρύζι. Ομοίως, κανένα επιχείρημα δεν εξηγούσε τον τρόπο με τον οποίο η χρήση του σήματος του οποίου ζητήθηκε η

καταχώριση θα μπορούσε να επηρεάσει τον διακριτικό χαρακτήρα του όρου «basmati», λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι το ρύζι «super basmati» είναι αναγνωρισμένη ποικιλία ρυζιού basmati.

Αιτήματα των διαδίκων

- 13 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:
- να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση και να δεχθεί την ανακοπή σε σχέση με όλα τα προϊόντα·
 - επικουρικώς, να αναπέμψει την υπόθεση ενώπιον του EUIPO προς επανεξέταση·
 - να καταδικάσει το EUIPO στα δικαστικά έξοδα, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων στα οποία υποβλήθηκε η προσφεύγουσα ενώπιον του τμήματος προσφυγών και του τμήματος ανακοπών.
- 14 Το EUIPO ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:
- να απορρίψει την προσφυγή και
 - να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

Επί του αντικειμένου και του παραδεκτού της προσφυγής

- 15 Πρώτον, το EUIPO υποστηρίζει ότι, στο μέτρο που η ανακοπή κατά της καταχώρισης του επίμαχου σήματος στηρίζεται σε προγενέστερο σήμα το οποίο δεν έχει καταχωριστεί στο Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας και λαμβανομένης υπόψη της αποχώρησης του κράτους αυτού από την Ευρωπαϊκή Ένωση από την 1η Φεβρουαρίου 2020, η λήξη της μεταβατικής περιόδου που προβλέπεται στη συμφωνία για την αποχώρηση του εν λόγω κράτους από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας (ΕΕ 2020, L 29, σ. 7, στο εξής: συμφωνία αποχώρησης) καθιστά τη διαδικασία ανακοπής και την υπό κρίση προσφυγή άνευ αντικειμένου. Συγκεκριμένα, από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, οι παραπομπές στα κράτη μέλη και στο δίκαιο των κρατών μελών που περιέχει ο κανονισμός 2017/1001 δεν αφορούν πλέον το Ηνωμένο Βασίλειο και το δίκαιο του Ηνωμένου Βασιλείου. Κατά συνέπεια, από την ημερομηνία αυτή, κατά πρώτον, το σήμα του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση δεν παράγει κανένα έννομο αποτέλεσμα στο έδαφος του Ηνωμένου Βασιλείου, κατά δεύτερον, το δικαίωμα που επικαλείται η προσφεύγουσα δεν αποτελεί πλέον «προγενέστερο δικαίωμα» κατά την έννοια του άρθρου 8, παράγραφος 4, του κανονισμού 2017/1001 και, κατά τρίτον, μετά την ενδεχόμενη καταχώριση του επίμαχου σήματος, δεν θα μπορούσε να ανακύψει καμία σύγκρουση, δεδομένου ότι το σήμα αυτό δεν προστατεύεται στο Ηνωμένο Βασίλειο, ενώ το προγενέστερο δικαίωμα προστατεύεται αποκλειστικά και μόνο στο Ηνωμένο Βασίλειο.
- 16 Η συμφωνία αποχώρησης, η οποία καθορίζει τους κανόνες που διέπουν την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ένωση, τέθηκε σε ισχύ την 1η Φεβρουαρίου 2020. Η συμφωνία αυτή προβλέπει μεταβατική περίοδο από την 1η Φεβρουαρίου έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020. Το

άρθρο 127 της συμφωνίας αποχώρησης ορίζει ότι, με την επιφύλαξη διατάξεων περί του αντιθέτου, το δίκαιο της Ένωσης εξακολουθεί να έχει εφαρμογή κατά τη μεταβατική περίοδο στο έδαφος του Ηνωμένου Βασιλείου.

- 17 Αντικείμενο της υπό κρίση διαφοράς είναι η απόφαση του τμήματος προσφυγών της 2ας Απριλίου 2020, με την οποία το τμήμα προσφυγών αποφάνθηκε επί της υπάρξεως του λόγου ανακοπής που προέβαλε η προσφεύγουσα. Η ύπαρξη σχετικού λόγου ανακοπής πρέπει να εκτιμάται, το αργότερο, κατά τον χρόνο που το EUIPO αποφαινεται επί της ανακοπής. Συγκεκριμένα, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε προσφάτως ότι το προγενέστερο σήμα επί του οποίου στηρίζεται η ανακοπή πρέπει να είναι έγκυρο όχι μόνον κατά τον χρόνο δημοσίευσης της αιτήσεως καταχώρισεως του σήματος του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση, αλλά και κατά τον χρόνο κατά τον οποίο το EUIPO αποφαινεται επί της ανακοπής [απόφαση της 14ης Φεβρουαρίου 2019, Beko κατά EUIPO – Acer (ALTUS), T-162/18, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2019:87, σκέψη 41]. Υπάρχει, εντούτοις, και αντίθετη νομολογία κατά την οποία η τυχόν συνδρομή σχετικού λόγου ανακοπής πρέπει να εκτιμάται βάσει των δεδομένων που ισχύουν κατά το χρονικό σημείο κατάθεσης της αιτήσεως καταχώρισεως σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά της οποίας ασκήθηκε ανακοπή στηριζόμενη στην ύπαρξη προγενέστερου σήματος [αποφάσεις της 17ης Οκτωβρίου 2018, Golden Balls κατά EUIPO– Les Éditions P. Amaury (GOLDEN BALLS), T-8/17, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2018:692, σκέψη 76, της 30ής Ιανουαρίου 2020, Grupo Textil Brownie κατά EUIPO – The Guide Association (BROWNIE), T-598/18, EU:T:2020:22, σκέψη 19, και της 23ης Σεπτεμβρίου 2020, Bauer Radio κατά EUIPO – Weinstein (MUSIKISS), T-421/18, EU:T:2020:433, σκέψη 34]. Κατά την εν λόγω νομολογία, το ενδεχόμενο να απολέσει το προγενέστερο σημείο την ιδιότητα μη καταχωρισμένου σήματος ή άλλου σημείου χρησιμοποιούμενου στις συναλλαγές το οποίο δεν έχει μόνον τοπική ισχύ, σε χρόνο μεταγενέστερο της ημερομηνίας κατάθεσης, όπως παραδείγματος χάριν λόγω αποχώρησης από την Ένωση του κράτους μέλους στο οποίο αυτό προστατεύεται, είναι κατ' αρχήν άνευ σημασίας για την έκβαση της ανακοπής (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 30ής Ιανουαρίου 2020, BROWNIE, T-598/18, EU:T:2020:22, σκέψη 19).
- 18 Εν προκειμένω, παρέλκει η απάντηση στο ερώτημα αυτό. Πράγματι, ο H. A. Chakari ζήτησε την καταχώριση του σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 14 Ιουνίου 2017, επομένως σε χρόνο κατά τον οποίο το Ηνωμένο Βασίλειο ήταν κράτος μέλος της Ένωσης. Η απόφαση του τμήματος προσφυγών εκδόθηκε στις 2 Απριλίου 2020, δηλαδή μετά την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ένωση, αλλά κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου. Ελλείψει αντιθέτων διατάξεων στη συμφωνία αποχώρησης, ο κανονισμός 2017/1001 εξακολουθεί να έχει εφαρμογή στα σήματα του Ηνωμένου Βασιλείου καθώς και στα προγενέστερα μη καταχωρισμένα στο Ηνωμένο Βασίλειο σήματα που χρησιμοποιούνταν στις συναλλαγές. Ως εκ τούτου, το προγενέστερο σήμα εξακολουθεί, μέχρι το πέρας της μεταβατικής περιόδου, να χαίρει της ίδιας προστασίας με εκείνη που θα είχε αν το Ηνωμένο Βασίλειο δεν είχε αποχωρήσει από την Ένωση (απόφαση της 23ης Σεπτεμβρίου 2020, MUSIKISS, T-421/18, EU:T:2020:433, σκέψη 33).
- 19 Εν πάση περιπτώσει, αν γινόταν δεκτό ότι το αντικείμενο της διαφοράς εκλείπει όταν, εκκρεμούσης της διαδικασίας, ανακύπτει γεγονός κατόπιν του οποίου ένα προγενέστερο σήμα θα μπορούσε να απολέσει την ιδιότητα του μη καταχωρισμένου σήματος ή άλλου σημείου χρησιμοποιούμενου στις συναλλαγές του οποίου η ισχύς δεν είναι μόνον τοπική, όπως για παράδειγμα κατόπιν ενδεχόμενης αποχώρησης του οικείου κράτους μέλους από την Ένωση, τούτο θα σήμαινε ότι το Γενικό Δικαστήριο θα ελάμβανε υπόψη λόγους που ανέκυψαν μετά την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως και δεν μπορούν να επηρεάσουν τη βασιμότητά της [βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 8ης Οκτωβρίου 2014, Fuchs κατά ΓΕΕΑ – Les Complices

- (Αστέρι μέσα σε κύκλο), T-342/12, EU:T:2014:858, σκέψη 24]. Δεδομένου ότι η προσφυγή ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου αφορά τον έλεγχο της νομιμότητας των αποφάσεων των τμημάτων προσφυγών του EUIPO κατά την έννοια του άρθρου 72 του κανονισμού 2017/1001, το Γενικό Δικαστήριο πρέπει, κατ' αρχήν, προκειμένου να εκτιμήσει την εν λόγω νομιμότητα, να λάβει υπόψη την ημερομηνία εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως.
- 20 Επομένως, όποιο και αν θεωρηθεί ότι είναι το κρίσιμο χρονικό σημείο (το χρονικό σημείο καταθέσεως της αιτήσεως καταχωρίσεως σήματος ή εκδόσεως της αποφάσεως του τμήματος προσφυγών), η ανακοπή μπορεί να στηριχθεί στο σήμα το οποίο επικαλείται η προσφεύγουσα προς στήριξη της ανακοπής και της προσφυγής της.
- 21 Το συμπέρασμα αυτό δεν αναιρείται από τα επιχειρήματα που προβάλλει το EUIPO. Από την απόφαση της 14ης Φεβρουαρίου 2019, ALTUS (T-162/18, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2019:87, σκέψεις 41 έως 43), την οποία επικαλείται το EUIPO, προκύπτει μιν ότι το προγενέστερο σήμα που χρησιμεύει ως βάση της ανακοπής πρέπει να διατηρεί την ισχύ του κατά τον χρόνο που το EUIPO αποφαινεται επί της ανακοπής, πλην όμως δεν μπορεί εξ αυτού να συναχθεί ότι η ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου προσφυγή καθίσταται άνευ αντικειμένου όταν το σήμα χάνει την ιδιότητά του βάσει του άρθρου 8, παράγραφος 4, του κανονισμού 2017/1001 κατά τη διάρκεια της δίκης ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου.
- 22 Η απόφαση της 2ας Ιουνίου 2021, Style & Taste κατά EUIPO – The Polo/Lauren Company (Αναπαράσταση παίκτη του πόλο) (T-169/19, EU:T:2021:318), στην οποία επίσης παραπέμπει το EUIPO και η οποία αφορά, κατά την άποψή του, «συναφές» ζήτημα, είναι στην πραγματικότητα άνευ σημασίας για την υπό κρίση διαφορά. Πρώτον, η υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η εν λόγω απόφαση δεν αφορά διαδικασία ανακοπής, αλλά το ζήτημα της ημερομηνίας κατά την οποία πρέπει να προστατεύεται ένα προγενέστερο δικαίωμα για να μπορεί να στηρίξει αίτηση κηρύξεως ακυρότητας βάσει του άρθρου 52, παράγραφος 2, στοιχείο δ', του κανονισμού (ΕΚ) 40/94 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1993, για το κοινοτικό σήμα (ΕΕ 1994, L 11, σ. 1). Δεύτερον, σύμφωνα με τη λύση που προκρίθηκε στην ως άνω απόφαση, στο πλαίσιο εφαρμογής της διατάξεως αυτής, ο δικαιούχος προγενέστερου δικαιώματος βιομηχανικής ιδιοκτησίας κατά την εν λόγω διάταξη πρέπει να αποδείξει ότι μπορεί να απαγορεύσει τη χρήση του επίμαχου σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης όχι μόνον κατά την ημερομηνία καταθέσεως ή προτεραιότητας του σήματος αυτού, αλλά και κατά την ημερομηνία κατά την οποία το EUIPO αποφαινεται επί της αιτήσεως κηρύξεως ακυρότητας (απόφαση της 2ας Ιουνίου 2021, Αναπαράσταση παίκτη του πόλο, T-169/19, EU:T:2021:318, σκέψη 30). Όμως, η ημερομηνία αυτή δεν είναι μεταγενέστερη των ημερομηνιών που μνημονεύονται στη σκέψη 20.
- 23 Ως εκ τούτου, η αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ένωση δεν κατέστησε την υπό κρίση διαφορά άνευ αντικειμένου.
- 24 Δεύτερον, το EUIPO υποστηρίζει ότι, καθόσον η ακύρωση της προσβαλλομένης αποφάσεως δεν θα μπορούσε πλέον να ωφελήσει την προσφεύγουσα, η προσφεύγουσα δεν έχει πλέον έννομο συμφέρον στην παρούσα δίκη. Επισημαίνει δε ότι, ακόμη και αν απέρριπτε την αίτηση καταχωρίσεως σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο αιτών θα είχε τη δυνατότητα μετατροπής του σήματός του, με την υποβολή αιτήσεων καταχωρίσεως εθνικών σημάτων σε όλα τα κράτη μέλη της Ένωσης, διατηρώντας, σύμφωνα με το άρθρο 139 του κανονισμού 2017/1001, την προτεραιότητα της απορριφθείσας αιτήσεως καταχωρίσεως σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επομένως, το σήμα του αιτούντος θα προστατευόταν στην ίδια εδαφική περιοχή όπως και στην περίπτωση απόρριψης της ανακοπής κατά της εν λόγω αιτήσεως καταχωρίσεως σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, το EUIPO προσέθεσε ότι, κατά την

άποψή του, η έλλειψη εννόμου συμφέροντος απορρέει και από το γεγονός ότι, σε περίπτωση ακυρώσεως από το Γενικό Δικαστήριο της προσβαλλομένης αποφάσεως και, κατά συνέπεια, αναπομπής της διαφοράς στο τμήμα προσφυγών, το τμήμα προσφυγών θα είχε μόνον τη δυνατότητα να απορρίψει την προσφυγή, δεδομένου ότι, όπως προκύπτει από τη νομολογία στις υποθέσεις επί των οποίων εκδόθηκαν οι αποφάσεις της 14ης Φεβρουαρίου 2019, ALTUS (T-162/18, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2019:87), και της 2ας Ιουνίου 2021, Αναπαράσταση παίκτη του πόλο (T-169/19, EU:T:2021:318), το προστατευόμενο σήμα στο οποίο στηρίζεται η ανακοπή δεν πρέπει να έχει παύσει να ισχύει κατά τον χρόνο εκδόσεως της αποφάσεως του EUIPO.

- 25 Κατά πάγια νομολογία, το έννομο συμφέρον του προσφεύγοντος πρέπει, λαμβανομένου υπόψη του αντικειμένου της προσφυγής, να υφίσταται κατά τον χρόνο ασκήσεώς της, άλλως η προσφυγή κρίνεται ως απαράδεκτη. Το εν λόγω αντικείμενο της διαφοράς πρέπει να διατηρείται, όπως και το έννομο συμφέρον, μέχρι την έκδοση της δικαστικής αποφάσεως, άλλως καταργείται η δίκη, πράγμα που προϋποθέτει ότι η προσφυγή μπορεί, με το αποτέλεσμά της, να ωφελήσει τον διάδικο που την άσκησε (βλ. αποφάσεις της 7ης Ιουνίου 2007, Wunnenburger κατά Επιτροπής, C-362/05 P, EU:C:2007:322, σκέψη 42 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία, και της 8ης Οκτωβρίου 2014, Αστέρι μέσα σε κύκλο, T-342/12, EU:T:2014:858, σκέψη 23 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία). Αν το έννομο συμφέρον του προσφεύγοντος εκλείψει κατά τη διάρκεια της δίκης, ο προσφεύγων δεν μπορεί να αποκομίσει κανένα όφελος από απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου επί της ουσίας.
- 26 Πρέπει, καταρχάς, να απορριφθεί το επιχείρημα του EUIPO ότι η έλλειψη εννόμου συμφέροντος απορρέει από το γεγονός ότι ο αιτών θα μπορούσε να ακολουθήσει τη διαδικασία μετατροπής του σήματός του, υποβάλλοντας αιτήσεις καταχωρίσεως εθνικών σημάτων σε όλα τα κράτη μέλη της Ένωσης, και να επιτύχει έτσι την προστασία του σήματός του στην ίδια εδαφική περιοχή όπως και στην περίπτωση απόρριψης της ανακοπής κατά της εν λόγω αιτήσεως καταχωρίσεως σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Πράγματι, τούτο ισχύει, κατ' αρχήν, για κάθε διαδικασία ανακοπής.
- 27 Επίσης, το EUIPO υποστηρίζει εσφαλμένα ότι το τμήμα προσφυγών, ενώπιον του οποίου θα αναπεμπόταν η διαφορά αν το Γενικό Δικαστήριο ακύρωνε την προσβαλλόμενη απόφαση, θα όφειλε να απορρίψει την προσφυγή ελλείψει προγενέστερου σήματος το οποίο να προστατεύεται από το δίκαιο κράτους μέλους. Το EUIPO εκκινεί από εσφαλμένη παραδοχή υποστηρίζοντας ότι το τμήμα προσφυγών οφείλει να εκτιμά τα πραγματικά περιστατικά ως αυτά έχουν κατά τον χρόνο εκδόσεως της νέας αποφάσεώς του. Συγκεκριμένα, μετά την ακύρωση της απόφασης του τμήματος προσφυγών, η προσφυγή που άσκησε η προσφεύγουσα ενώπιον του τμήματος προσφυγών καθίσταται εκ νέου εκκρεμής [απόφαση της 8ης Φεβρουαρίου 2018, Sony Interactive Entertainment Europe κατά EUIPO – Marpefa (Vieta), T-879/16, EU:T:2018:77, σκέψη 40]. Επομένως, το τμήμα προσφυγών πρέπει να αποφανθεί εκ νέου επί της προσφυγής, και δη βάσει της κατάστασης που υφίστατο κατά τον χρόνο ασκήσεώς της, δεδομένου ότι η προσφυγή εκκρεμεί εκ νέου στο ίδιο στάδιο στο οποίο βρισκόταν πριν από την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως. Συνεπώς, η νομολογία που παραθέτει το EUIPO προς στήριξη της συλλογιστικής του είναι αλυσιτελής. Πράγματι, η νομολογία αυτή επιβεβαιώνει απλώς ότι, εν πάση περιπτώσει, δεν μπορεί να απαιτείται να εξακολουθεί να υφίσταται το σήμα επί του οποίου στηρίζεται η ανακοπή και μετά την έκδοση της αποφάσεως του τμήματος προσφυγών.
- 28 Επομένως, η υπό κρίση υπόθεση δεν έχει καταστεί άνευ αντικειμένου και το έννομο συμφέρον της προσφεύγουσας εξακολουθεί να υφίσταται.

Επί της ουσίας

Επί του προσδιορισμού του εφαρμοστέου *ratione temporis* κανονισμού

- 29 Δεδομένου ότι η ημερομηνία κατάθεσης της επίμαχης εν προκειμένω αιτήσεως καταχωρίσεως ήταν η 14η Ιουνίου 2017, ημερομηνία η οποία είναι κρίσιμη για τον προσδιορισμό του εφαρμοστέου ουσιαστικού δικαίου, η υπό κρίση διαφορά διέπεται από τις ουσιαστικές διατάξεις του κανονισμού 207/2009 (πρβλ. αποφάσεις της 8ης Μαΐου 2014, *Bimbo* κατά ΓΕΕΑ, C-591/12 P, EU:C:2014:305, σκέψη 12, και της 18ης Ιουνίου 2020, *Primart* κατά EUIPO, C-702/18 P, EU:C:2020:489, σκέψη 2 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 30 Επομένως, εν προκειμένω, όσον αφορά τους ουσιαστικούς κανόνες, οι παραπομπές στο άρθρο 8, παράγραφος 4, του κανονισμού 2017/1001, στις οποίες προέβησαν το τμήμα προσφυγών στην προσβαλλόμενη απόφαση και οι διάδικοι στα δικόγραφά τους, πρέπει να νοηθούν ως παραπομπές στο άρθρο 8, παράγραφος 4, του κανονισμού 207/2009, το οποίο έχει το ίδιο περιεχόμενο.

Επί του ακυρωτικού αιτήματος

- 31 Προς στήριξη της προσφυγής της, η προσφεύγουσα προβάλλει έναν και μόνο λόγο ακυρώσεως, ο οποίος αφορά παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 4, του κανονισμού 207/2009. Η προσφεύγουσα αμφισβητεί, μεταξύ άλλων, το συμπέρασμα του τμήματος προσφυγών ότι δεν μπορεί να αποδειχθεί κίνδυνος παραπλανητικής παρουσίασης σε σχέση με τα επίμαχα προϊόντα, καθώς και την εκτίμησή του ότι η προσφεύγουσα δεν διατρέχει κίνδυνο να υποστεί ζημία από τη χρήση του σήματος του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση, διότι δεν υφίσταται κίνδυνος άμεσης απώλειας πωλήσεων. Κατά την άποψή της, το τμήμα προσφυγών ερμήνευσε εσφαλμένα το δίκαιο που διέπει την απατηλή χρήση διακριτικού σημείου και τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες μπορεί να ασκηθεί αγωγή λόγω παραπλανητικής παρουσίασης.
- 32 Δυνάμει του άρθρου 8, παράγραφος 4, του κανονισμού 207/2009, ο δικαιούχος μη καταχωρισμένου σήματος ή άλλου σημείου που δεν αποτελεί σήμα δύναται να ασκήσει ανακοπή κατά της καταχώρισης σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφόσον πληρούνται οι εξής τέσσερις προϋποθέσεις: το σημείο χρησιμοποιείται στις συναλλαγές· δεν έχει μόνον τοπική ισχύ· τα δικαιώματα επί του σημείου αυτού έχουν αποκτηθεί πριν από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης καταχώρισης σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης· και το σημείο παρέχει στον δικαιούχο του το δικαίωμα να απαγορεύσει τη χρήση πλέον πρόσφατου σήματος. Οι προϋποθέσεις αυτές είναι σωρευτικές, με αποτέλεσμα, όταν ένα μη καταχωρισμένο σήμα ή σημείο δεν πληροί έστω και μία εξ αυτών, να μην μπορεί να ευδοκιμήσει η ανακοπή που στηρίζεται στην ύπαρξη μη καταχωρισμένου σήματος ή άλλων σημείων που χρησιμοποιούνται στις συναλλαγές, κατά την έννοια του άρθρου 8, παράγραφος 4, του κανονισμού 207/2009 [βλ. απόφαση της 24ης Οκτωβρίου 2018, *Bacardi* κατά EUIPO – *Palirna U zeleného stromu* (42 BELOW), T-435/12, EU:T:2018:715, σκέψη 43 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].
- 33 Οι δύο πρώτες προϋποθέσεις, δηλαδή αυτές που αφορούν τη χρήση στις συναλλαγές και την ευρύτερη, και όχι απλώς τοπική, ισχύ του σημείου ή του σήματος του οποίου γίνεται επίκληση, προκύπτουν από το ίδιο το γράμμα του άρθρου 8, παράγραφος 4, του κανονισμού 207/2009 και πρέπει, ως εκ τούτου, να ερμηνεύονται υπό το πρίσμα του δικαίου της Ένωσης (βλ. απόφαση της 24ης Οκτωβρίου 2018, 42 BELOW, T-435/12, EU:T:2018:715, σκέψη 44 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

- 34 Αντιθέτως, από τη φράση «στις περιπτώσεις και στο βαθμό που σύμφωνα με [...] το δίκαιο του κράτους μέλους που διέπει το σημείο αυτό» συνάγεται ότι οι δύο άλλες προϋποθέσεις τις οποίες προβλέπει το άρθρο 8, παράγραφος 4, στοιχεία α' και β', του κανονισμού 207/2009, εν αντιθέσει προς τις προηγούμενες, εξετάζονται βάσει των κριτηρίων του εθνικού δικαίου που διέπει το σημείο του οποίου γίνεται επίκληση. Η εν λόγω παραπομπή στο δίκαιο που διέπει το σημείο του οποίου γίνεται επίκληση είναι δικαιολογημένη, δεδομένου ότι ο κανονισμός 207/2009 αναγνωρίζει τη δυνατότητα επίκλησης, έναντι σήματος της Ένωσης, και σημείων τα οποία είναι ξένα προς το σύστημα των σημάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επομένως, μόνο βάσει του εθνικού δικαίου που διέπει το σημείο του οποίου γίνεται επίκληση μπορεί να διαπιστωθεί αν το επίμαχο σημείο είναι προγενέστερο από το σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αν μπορεί να δικαιολογήσει την απαγόρευση χρήσεως πλέον πρόσφατου σήματος (βλ. απόφαση της 24ης Οκτωβρίου 2018, 42 BELOW, T-435/12, EU:T:2018:715, σκέψη 45 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 35 Κατά το άρθρο 95, παράγραφος 1, του κανονισμού 2017/1001, ο ανακόπτων ενώπιον του EUIPO φέρει το βάρος αποδείξεως ότι πληρούται η προϋπόθεση κατά την οποία το σημείο του οποίου γίνεται επίκληση παρέχει στον δικαιούχο του το δικαίωμα να απαγορεύσει τη χρήση πλέον πρόσφατου σήματος [βλ. απόφαση της 23ης Μαΐου 2019, Dentsply De Trey κατά EUIPO – IDS (AQUAPRINT), T-312/18, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2019:358, σκέψη 100 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία]. Ωστόσο, δεδομένου ότι ο δικαστικός έλεγχος που ασκεί το Γενικό Δικαστήριο πρέπει να πληροί τις απαιτήσεις της αρχής της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας, η εξέταση στην οποία προβαίνει το Γενικό Δικαστήριο δυνάμει του άρθρου 8, παράγραφος 4, του κανονισμού 207/2009 συνιστά πλήρη έλεγχο νομιμότητας (απόφαση της 5ης Ιουλίου 2011, Edwin κατά ΓΕΕΑ, C-263/09 P, EU:C:2011:452, σκέψη 52).
- 36 Εν προκειμένω, πρέπει, επομένως, να εξακριβωθεί αν το τμήμα προσφυγών έλαβε υπόψη τις κρίσιμες εθνικές διατάξεις και αν εξέτασε ορθώς, με γνώμονα τις διατάξεις αυτές, τις προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 8, παράγραφος 4, του κανονισμού 207/2009.
- 37 Η ανακοπή της προσφεύγουσας στηρίζεται στη διευρυμένη μορφή αγωγής λόγω απατηλής χρήσεως διακριτικού σημείου την οποία προβλέπει το ισχύον στο Ηνωμένο Βασίλειο δίκαιο. Επικαλούμενη την απόφαση της 18ης Ιανουαρίου 2012, Tilda Riceland Private κατά ΓΕΕΑ – Siam Grains (BASmALI) (T-304/09, EU:T:2012:13, σκέψη 18), που εφαρμόζει τη σχετική εθνική νομοθεσία, η προσφεύγουσα παραπέμπει στον Trade Marks Act, 1994 (νόμο του Ηνωμένου Βασιλείου περί σημάτων), του οποίου το άρθρο 5, παράγραφος 4, ορίζει, μεταξύ άλλων, ότι δεν είναι δυνατή η καταχώριση σήματος αν, ή στο μέτρο που, η χρήση του στο Ηνωμένο Βασίλειο μπορεί να εμποδίζεται λόγω οιαδήποτε κανόνα δικαίου (ιδίως δυνάμει του δικαίου περί απατηλής χρήσεως διακριτικού σημείου) που προστατεύει μη καταχωρισμένο σήμα ή άλλο σημείο χρησιμοποιούμενο στις συναλλαγές.
- 38 Από το άρθρο 5, παράγραφος 4, του νόμου του Ηνωμένου Βασιλείου περί σημάτων, όπως έχει ερμηνευθεί από τα εθνικά δικαστήρια, προκύπτει ότι, όποιος επικαλείται τη διάταξη αυτή, φέρει το βάρος αποδείξεως ότι, βάσει των προβλεπόμενων στο ισχύον δίκαιο του Ηνωμένου Βασιλείου κανόνων που διέπουν την άσκηση αγωγής λόγω απατηλής χρήσης σημείου (passing off), συντρέχουν τρεις προϋποθέσεις, ήτοι, πρώτον ότι το επίμαχο σημείο έχει αποκτήσει goodwill, δεύτερον ότι η προσφορά, διά της χρήσεως του σημείου αυτού, προϊόντων τα οποία προσδιορίζονται με το πλέον πρόσφατο σήμα συνιστά παραπλανητική παρουσίαση εκ μέρους του δικαιούχου του εν λόγω σήματος και, τρίτον, ότι έχει προκληθεί ζημία στο goodwill [πρβλ. αποφάσεις της 4ης Οκτωβρίου 2018, Paice κατά EUIPO – Blackmore (DEEP PURPLE),

T-328/16, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2018:649, σκέψεις 22 έως 25 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία, και της 23ης Μαΐου 2019, AQUAPRINT, T-312/18, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2019:358, σκέψη 102].

- 39 Παραπλανητική παρουσίαση, ηθελημένη ή μη, εκ μέρους του προσώπου κατά του οποίου στρέφεται η αγωγή λόγω απατηλής χρήσεως διακριτικού σημείου είναι μεν η παρουσίαση που μπορεί να οδηγήσει τους πελάτες του ασκούντος την αγωγή στο να αποδώσουν σε αυτόν την εμπορική προέλευση των προϊόντων και υπηρεσιών που προσφέρει ο εναγόμενος (βλ. απόφαση της 23ης Μαΐου 2019, AQUAPRINT, T-312/18, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2019:358, σκέψη 103 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία), πλην όμως από τις αποφάσεις των δικαστηρίων του Ηνωμένου Βασιλείου προκύπτει ότι ένα σημείο με το οποίο δηλώνονται προϊόντα ή υπηρεσίες μπορεί να έχει αποκτήσει φήμη στην αγορά, κατά την έννοια του δικαίου που διέπει την αγωγή λόγω απατηλής χρήσεως διακριτικού σημείου, ακόμη και αν χρησιμοποιείται από πλείονες επιχειρηματίες στο πλαίσιο της εμπορικής τους δραστηριότητας (Chocosuisse Union des fabricants suisses de chocolat & Ors κατά Cadbury Ltd. [1999] EWCA Civ 856). Γι' αυτό η καλούμενη «διευρυμένη» μορφή της αγωγής λόγω απατηλής χρήσεως διακριτικού σημείου, την οποία αναγνωρίζουν τα δικαστήρια του Ηνωμένου Βασιλείου, παρέχει σε πλείονες επιχειρηματίες τη δυνατότητα να έχουν δικαιώματα επί σημείου το οποίο έχει αποκτήσει φήμη στην αγορά [βλ. απόφαση της 30ής Σεπτεμβρίου 2015, Tilda Riceland Private κατά ΓΕΕΑ – Siam Grains (BASmALI), T-136/14, EU:T:2015:734, σκέψη 22 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].
- 40 Στη «διευρυμένη» μορφή του αστικού αδικήματος της απατηλής χρήσεως διακριτικού σημείου, ο εναγόμενος παραπλανά ως προς την προέλευση ή τη φύση των προϊόντων του παρουσιάζοντάς τα κατά παραπλανητικό τρόπο ως προερχόμενα από συγκεκριμένη περιοχή ή ως έχοντα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά ή ιδιαίτερη σύνθεση. Αυτή η παραπλανητική παρουσίαση μπορεί να γίνει με τη χρήση περιγραφικού ή γενικού όρου ο οποίος δεν περιγράφει ορθώς τα προϊόντα του εναγομένου, αφήνοντας να εννοηθεί ότι έχουν κάποιο χαρακτηριστικό ή κάποια ιδιότητα που τα προϊόντα αυτά δεν έχουν (απόφαση της 18ης Ιουλίου 2017, Alfonso Egüed κατά EUIPO – Jackson Family Farms (BYRON), T-45/16, EU:T:2017:518, σκέψη 95).
- 41 Εν προκειμένω, ο λόγος ακυρώσεως που προβάλλει η προσφεύγουσα αφορά τη δεύτερη και την τρίτη προϋπόθεση που παρατίθενται στη σκέψη 38, δηλαδή τις προϋποθέσεις που αφορούν, αφενός, την παραπλανητική παρουσίαση και, αφετέρου, τη ζημία η οποία προκλήθηκε στο goodwill που έχει αποκτήσει το προγενέστερο σημείο.

– Ως προς την παραπλανητική παρουσίαση

- 42 Πρώτον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το τμήμα προσφυγών δεν εφάρμοσε ορθώς τις προβλεπόμενες από το ισχύον στο Ηνωμένο Βασίλειο δίκαιο προϋποθέσεις για την άσκηση της διευρυμένης αγωγής λόγω απατηλής χρήσεως διακριτικού σημείου, ελέγχοντας, κατά την εξέταση του κινδύνου παραπλανητικής παρουσίας, μόνον αν σημαντικός αριθμός μελών του ενδιαφερόμενου κοινού θα μπορούσε να παραπλανηθεί όσον αφορά την εμπορική προέλευση του συγκεκριμένου προϊόντος, αντί να εξετάσει το ζήτημα αν υπήρχε κίνδυνος παραπλάνησης του κοινού αυτού όσον αφορά τον προσδιορισμό των εγγενών χαρακτηριστικών και ιδιοτήτων του εν λόγω προϊόντος.
- 43 Δεύτερον, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι δεν είναι καθοριστικό το γεγονός ότι το ρύζι δεν περιλαμβάνεται στα επίμαχα προϊόντα. Κατ' αυτήν, στο μέτρο που το ενδιαφερόμενο κοινό θα οδηγούνταν στο συμπέρασμα ότι τα εν λόγω προϊόντα παρασκευάζονται από ρύζι μπασμάτι, ενώ αυτό δεν συμβαίνει, πληρούται η προϋπόθεση της παραπλανητικής παρουσίας. Το goodwill

που συνδέεται με τον όρο «basmati» δεν αφορά μόνο το ρύζι μπασμάτι, αλλά εκτείνεται και στα προϊόντα που το περιέχουν ή παρασκευάζονται από ρύζι μπασμάτι και φέρουν τέτοια σήμανση, όπως συνάγεται και από την απόφαση της 9ης Αυγούστου 2016 του United Kingdom Intellectual Property Office (Γραφείου Διανοητικής Ιδιοκτησίας του Ηνωμένου Βασιλείου) στο πλαίσιο της διαδικασίας ανακοπής O-378-16 (στο εξής: απόφαση Basmati Bus). Τα ελάχιστα χαρακτηριστικά του ρυζιού μπασμάτι που το καθιστούν μια σαφώς καθορισμένη κατηγορία διατηρούνται και στις δύο περιπτώσεις. Το ενδιαφερόμενο κοινό, όταν αγοράζει ένα προϊόν το οποίο προσδιορίζεται ως προϊόν που παρασκευάζεται από ή περιέχει ρύζι μπασμάτι, αναμένει ότι τούτο όντως περιέχει το ρύζι αυτό και, όπως προκύπτει από την απόφαση του Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) [εφετείου (Αγγλία και Ουαλία) (πολιτικό τμήμα)], Taittinger SA κατά ALLBEV LTD (1993) F.S.R. 641 (στο εξής: απόφαση Taittinger), και από την απόφαση Basmati Bus, η προϋπόθεση της παραπλανητικής παρουσίασης είναι δυνατό να πληρούται και στην περίπτωση διαφορετικών προϊόντων. Συγκεκριμένα, κατά τη νομολογία του Ηνωμένου Βασιλείου, ένα από τα κύρια χαρακτηριστικά της νομοθεσίας περί απατηλής χρήσεως διακριτικού σημείου είναι το γεγονός ότι τα προϊόντα δεν είναι αναγκαίο να είναι πανομοιότυπα ή να χαίρουν φήμης και goodwill της ίδιας εμβέλειας για να υφίσταται παραπλανητική παρουσίαση ικανή να θεμελιώσει την άσκηση αγωγής ή να προκαλέσει βλάβη.

- 44 Τρίτον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι κακώς το τμήμα προσφυγών στήριξε την απόφασή του και στην εκτίμηση ότι η προσφεύγουσα δεν είχε υποστηρίξει, ούτε βεβαίως αποδείξει, ότι ο H. A. Chakari χρησιμοποίησε το σήμα του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση στο Ηνωμένο Βασίλειο και ότι η χρήση αυτή αφορούσε προϊόντα τα οποία δεν παρασκευάζονταν από αυθεντικό ρύζι μπασμάτι. Κατά την άποψή της, χωρίς να είναι αναγκαίο να προσκομιστεί συγκεκριμένη απόδειξη επ' αυτού, ο κίνδυνος παραπλανητικής παρουσίασης της φημισμένης ονομασίας «basmati» απορρέει από την υποθετικά δυνατή θεμιτή χρήση της. Η προσφεύγουσα εκτιμά ότι, δεδομένου ότι η ίδια αποτελεί έναν από τους δικαιούχους του goodwill που συνδέεται με τον όρο «basmati» ο οποίος χρησιμοποιείται στο Ηνωμένο Βασίλειο για να περιγράψει συγκεκριμένο είδος ρυζιού, ο κίνδυνος αυτός προέρχεται από την ευρεία περιγραφή των προϊόντων που προσδιορίζει το συγκεκριμένο σήμα, στα οποία περιλαμβάνονται και προϊόντα που παρασκευάζονται από κάθε είδος ρυζιού. Επομένως, κατά την άποψή της, πρέπει να ληφθεί υπόψη η κάθε υποθετικά δυνατή θεμιτή χρήση του σήματος του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση υπό το πρίσμα της γενικής περιγραφής των εν λόγω προϊόντων.
- 45 Τέταρτον, η προσφεύγουσα διευκρινίζει ότι τα επιχειρήματά της δεν έχουν ως σκοπό να δικαιολογήσουν την απαγόρευση χρήσεως από τον H. A. Chakari του σήματος του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση επί τη βάση της ποιότητας των προϊόντων που παρασκευάζονται από ρύζι και φέρουν το σήμα αυτό, αλλά επί τη βάση ότι από κανένα στοιχείο στην περιγραφή των επίμαχων προϊόντων δεν προκύπτει ότι αυτά πρέπει να παρασκευάζονται αποκλειστικά και μόνο με αυθεντικό ρύζι, πράγμα το οποίο σημαίνει ότι θα μπορούσαν να μην περιέχουν καθόλου ρύζι μπασμάτι.
- 46 Το EUIPO αντικρούει τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας. Συμφωνεί, καταρχάς, ότι βασικό χαρακτηριστικό της νομοθεσίας περί απατηλής χρήσεως διακριτικού σημείου είναι ότι τα συγκρινόμενα προϊόντα δεν απαιτείται να είναι πανομοιότυπα ούτε να χαίρουν φήμης και goodwill της ίδιας εμβέλειας, προκειμένου να διαπιστωθεί κίνδυνος παραπλανητικής παρουσίασης και βλάβη του goodwill. Εντούτοις, τούτο δεν αναιρεί τη συλλογιστική του τμήματος προσφυγών, το οποίο ούτε έκρινε ούτε υπονόησε ότι τα επίμαχα προϊόντα πρέπει να είναι πανομοιότυπα με εκείνα για τα οποία το προγενέστερο σήμα έχει αποκτήσει goodwill. Επιπλέον, κατά το EUIPO, το γεγονός ότι τα συγκρινόμενα προϊόντα δεν απαιτείται να είναι πανομοιότυπα δεν σημαίνει ότι αρκεί να συνδέονται απλώς μεταξύ τους, για παράδειγμα σε

επίπεδο συστατικών, για να υπάρχει παραπλανητική παρουσίαση. Επομένως, ορθώς το τμήμα προσφυγών υπογράμμισε ότι το goodwill που έχει αποκτηθεί για συγκεκριμένο είδος ρυζιού, εν προκειμένω το ρύζι μπασμάτι, δεν μπορεί να εξομοιωθεί με το goodwill που υφίσταται για προϊόντα τα οποία περιέχουν ρύζι. Δεδομένου ότι το goodwill είναι η δύναμη προσέλκυσης πελατείας, η εμβέλειά του καθορίζεται από τα προϊόντα και τις υπηρεσίες με τις οποίες το ενδιαφερόμενο κοινό συνδέει την ελκυστικότητα αυτή. Καθόσον η προσφεύγουσα ανήκει σε όμιλο επιχειρήσεων που χρησιμοποιούν τον όρο «basmati» για συγκεκριμένο είδος ρυζιού, το ρύζι είναι το προϊόν στο οποίο εκτείνεται το goodwill. Τα συμπεράσματα του τμήματος προσφυγών εκκινούν από την παραδοχή ότι ο όρος «basmati» έχει αποκτήσει goodwill όσον αφορά το προϊόν «ρύζι» και ότι πρέπει να διαπιστωθεί αν η χρήση του όρου αυτού για τα επίμαχα προϊόντα θα προσπόριζε όφελος από το συγκεκριμένο goodwill, δημιουργώντας στην αντίληψη του καταναλωτή μια πεπλανημένη εντύπωση. Όσον αφορά το ριζάλευρο, τα παρασκευαζόμενα με βάση το ρύζι γεύματα ή το ριζάλευρο για ζωοτροφές, το EUIPO θεωρεί ότι δεν προσκομίστηκε κανένα στοιχείο που να αποδεικνύει ότι το χρησιμοποιούμενο είδος ρυζιού αποτελεί για τους καταναλωτές σημαντικό παράγοντα όταν αποφασίζουν να αγοράσουν τα προϊόντα αυτά.

- 47 Δεύτερον, το EUIPO εκτιμά ότι το τμήμα προσφυγών δεν απέφυγε την εξέταση της υποθετικά δυνατής χρήσης του σήματος του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση, αλλά έλαβε σαφώς υπόψη και το ενδεχόμενο χρήσης του σήματος για προϊόντα που δεν περιέχουν ή δεν παρασκευάζονται από ρύζι μπασμάτι.
- 48 Εξάλλου, το EUIPO υπογραμμίζει ότι, ακόμη και αν η προσφεύγουσα μπορούσε να αποδείξει ότι το ενδιαφερόμενο κοινό αντιλαμβάνεται τον όρο «basmati» ως ένδειξη που δηλώνει ότι τα επίμαχα προϊόντα αποτελούνται από ρύζι μπασμάτι ή περιέχουν ρύζι μπασμάτι, τούτο δεν αρκεί για να γίνει δεκτή η ανακοπή, στο μέτρο που κανένα αποδεικτικό στοιχείο δεν προσκομίστηκε προς στήριξη της θέσεως ότι ο H. A. Chakari είχε την πρόθεση να χρησιμοποιήσει το σήμα του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση για προϊόντα άλλα από εκείνα που αποτελούνται από ρύζι μπασμάτι ή περιέχουν ρύζι basmati. Κατά την άποψή του, η διευρυμένη μορφή αγωγής λόγω απατηλής χρήσεως διακριτικού σημείου είναι δημιούργημα της νομολογίας που απορρέει από αγωγές για παραποίηση/απομίμηση στρεφόμενες κατά υφιστάμενης παραπλανητικής χρήσεως σήματος, και όχι κατά μέλλουσας, αμιγώς υποθετικής χρήσεως, όταν από κανένα στοιχείο δεν προκύπτει ότι η χρήση αυτή είναι παραπλανητική. Στο πλαίσιο της διαδικασίας καταχωρίσεως σήματος, εάν δεν αποδεικνύεται η ύπαρξη πραγματικής παραπλανήσεως ή σοβαρού κινδύνου μελλοντικής παραπλανήσεως, το ενδεχόμενο και μόνον παραπλανητικής χρήσεως στο μέλλον δεν αρκεί για να εμποδίσει την καταχώριση σήματος όταν είναι δυνατή η καλόπιστη χρήση του. Επιπλέον, η προσέγγιση αυτή αντιστοιχεί σε πάγια πρακτική για ευρείες κατηγορίες προϊόντων στην περίπτωση του σχετικού με την παραπλάνηση του κοινού απόλυτου λόγου απαραδέκτου του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο ζ', του κανονισμού 207/2009, στο πλαίσιο του οποίου τεκμαίρεται ότι οι αιτούντες δεν ενεργούν κακόπιστα. Κατά το EUIPO, το άρθρο 52, παράγραφος 1, στοιχείο α', του εν λόγω κανονισμού, το οποίο ορίζει ότι ένα σήμα κηρύσσεται άκυρο αν, λόγω της χρήσης του από τον δικαιούχο για τα προϊόντα για τα οποία έχει καταχωρισθεί, μπορεί να παραπλανήσει το κοινό ιδίως ως προς τη φύση, την ποιότητα ή τη γεωγραφική προέλευση των προϊόντων αυτών, συνιστά επαρκή προστασία.
- 49 Τρίτον, κατά το EUIPO, η προσφεύγουσα κακώς υποστηρίζει ότι το τμήμα προσφυγών υπέπεσε σε πλάνη εκκινώντας από την παραδοχή ότι η επιχειρηματολογία της στηριζόταν στο ζήτημα αν τα επίμαχα προϊόντα είναι ενδεχομένως κατώτερης ή ανώτερης ποιότητας από το ρύζι μπασμάτι. Τούτο δεν ισχύει, διότι το τμήμα προσφυγών εξέθεσε απλώς τα όρια της διευρυμένης μορφής του αστικού αδικήματος της απατηλής χρήσεως διακριτικού σημείου και υπογράμμισε ότι η

προσφεύγουσα δεν είχε μονοπωλιακά δικαιώματα του ίδιου είδους με αυτά που απορρέουν από τα διακριτικά σημεία που δηλώνουν μία μόνον εμπορική προέλευση, επί των οποίων στηρίζονται οι περισσότεροι από τους λοιπούς σχετικούς λόγους ανακοπής που προβλέπει ο κανονισμός 207/2009.

- 50 Το άρθρο 8, παράγραφος 4, του κανονισμού 207/2009 καλύπτει τα μη καταχωρισμένα σήματα και κάθε «άλλο σημείο» που χρησιμοποιείται στις συναλλαγές. Η λειτουργία της χρήσεως του επίμαχου σημείου μπορεί να έγκειται, αναλόγως της φύσεώς του, όχι μόνο στην ταυτοποίηση από το ενδιαφερόμενο κοινό της εμπορικής προελεύσεως του οικείου προϊόντος, αλλά, μεταξύ άλλων, και στην ταυτοποίηση της γεωγραφικής του προελεύσεως και των ιδιαίτερων εγγενών ιδιοτήτων του ή των χαρακτηριστικών στα οποία βασίζεται η φήμη του. Το επίμαχο προγενέστερο σήμα, αναλόγως της φύσεώς του, μπορεί επίσης να χαρακτηριστεί ως διακριτικό στοιχείο, οσάκις χρησιμεύει για την ταυτοποίηση των προϊόντων ή των υπηρεσιών που παρέχει ορισμένη επιχείρηση σε σχέση με τα αντίστοιχα άλλης επιχείρησης, αλλά επίσης, μεταξύ άλλων, οσάκις χρησιμεύει για την ταυτοποίηση ορισμένων προϊόντων ή υπηρεσιών σε σχέση προς άλλα, παρόμοια προϊόντα ή υπηρεσίες (βλ. απόφαση της 30ής Σεπτεμβρίου 2015, BASMALLI, T-136/14, EU:T:2015:734, σκέψη 29 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 51 Όπως διευκρινίστηκε στη σκέψη 40, στη «διευρυμένη» μορφή του αστικού αδικήματος της απατηλής χρήσεως διακριτικού σημείου, στην οποία στηρίζεται η υπό κρίση προσφυγή, ο εναγόμενος παραπλανά ως προς την προέλευση ή τη φύση των προϊόντων του παρουσιάζοντάς τα κατά παραπλανητικό τρόπο ως προερχόμενα από συγκεκριμένη περιοχή ή ως έχοντα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά ή ιδιαίτερη σύνθεση. Αυτή η παραπλανητική παρουσίαση μπορεί να γίνει με τη χρήση περιγραφικού ή γενικού όρου ο οποίος δεν περιγράφει ορθώς τα προϊόντα του εναγομένου, αφήνοντας να εννοηθεί ότι έχουν κάποιο χαρακτηριστικό ή κάποια ιδιότητα την οποία δεν έχουν (απόφαση της 18ης Ιουλίου 2017, BYRON, T-45/16, EU:T:2017:518, σκέψη 95).
- 52 Με την προσβαλλόμενη απόφαση, το τμήμα προσφυγών διαπίστωσε ότι πληρούνταν οι πρώτες προϋποθέσεις της διευρυμένης μορφής αγωγής λόγω απατηλής χρήσεως διακριτικού σημείου, καθόσον ο όρος «basmati» χρησιμοποιούνταν στο Ηνωμένο Βασίλειο για να περιγράψει συγκεκριμένη κατηγορία προϊόντων και έχαιρε φήμης στο Ηνωμένο Βασίλειο, δημιουργώντας, σε σημαντικό τμήμα του κοινού, goodwill από το οποίο αντλεί θεμιτώς όφελος, μεταξύ άλλων, και η προσφεύγουσα.
- 53 Όσον αφορά την προϋπόθεση περί παραπλανητικής παρουσίας, το τμήμα προσφυγών έκρινε εσφαλμένα ότι από κανένα αποδεικτικό στοιχείο που προσκόμισε η προσφεύγουσα δεν μπορούσε να συναχθεί ότι η φήμη του όρου «basmati» και το goodwill που απέρρεε από αυτήν κάλυπτε, πέραν της σαφώς καθορισμένης κατηγορίας προϊόντων, ήτοι ενός συγκεκριμένου είδους ρυζιού, ένα διαφορετικό προϊόν του οποίου όμως συστατικό ήταν το ρύζι.
- 54 Πρώτον, στο μέτρο που, στο σημείο 20 της προσβαλλομένης αποφάσεως, το τμήμα προσφυγών στήριξε την εκτίμησή του στο βάρος αποδείξεως που φέρει η προσφεύγουσα και στη νομολογία του Ηνωμένου Βασιλείου που αυτή επικαλείται, διευκρινίζεται ότι, ανεξαρτήτως της αποδεικτικής ισχύος της εν λόγω νομολογίας, η εξέταση του τμήματος προσφυγών δεν έπρεπε να περιοριστεί στη νομολογία αυτή, όπως παρουσιάσθηκε από την προσφεύγουσα. Πράγματι, όταν το EUIPO καλείται να λάβει υπόψη το εθνικό δίκαιο του κράτους μέλους εντός του οποίου απολαύει προστασίας το προγενέστερο σημείο επί του οποίου στηρίζεται η ανακοπή, οφείλει να αναζητήσει αυτεπαγγέλτως πληροφορίες σχετικά με το εθνικό δίκαιο του οικείου κράτους μέλους, αν οι πληροφορίες αυτές είναι αναγκαίες, μεταξύ άλλων, για την εκτίμηση των

προϋποθέσεων εφαρμογής του επίμαχου λόγου απαραδέκτου της καταχωρίσεως (βλ. απόφαση της 24ης Οκτωβρίου 2018, 42 BELOW, T-435/12, EU:T:2018:715, σκέψη 85 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

- 55 Δεύτερον, από τη νομολογία του Ηνωμένου Βασιλείου σχετικά με το αστικό αδίκημα της απατηλής χρήσεως διακριτικού σημείου προκύπτει ασφαλώς ότι, όταν έχει αποδειχθεί ότι το goodwill που συνδέεται με μια ονομασία καλύπτει ορισμένα προϊόντα και υπηρεσίες και η ονομασία αυτή χρησιμοποιείται στη συνέχεια για άλλα προϊόντα ή υπηρεσίες, θα είναι ακόμη πιο δυσχερής η απόδειξη κινδύνου παραπλανητικής παρουσίας όταν τα εν λόγω προϊόντα και υπηρεσίες είναι διαφορετικά. Από την ίδια νομολογία προκύπτει ότι η ύπαρξη ενός κοινού τομέα δραστηριοτήτων δεν είναι μεν καθοριστικής σημασίας, πλην όμως αποτελεί στοιχείο το οποίο πρέπει να ληφθεί υπόψη, όταν εξετάζεται αν τυχόν υφίσταται κίνδυνος παραπλανητικής παρουσίας [πρβλ. αποφάσεις της 4ης Οκτωβρίου 2018, DEEP PURPLE, T-328/16, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2018:649, σκέψη 30 και 31, και της 2ας Δεκεμβρίου 2020, Monster Energy κατά EUIPO – Nanjing aisiyou Clothing (Απεικόνιση σημαδιού από νύχια ζώου), T-35/20, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2020:579, σκέψη 86].
- 56 Όσον αφορά, ειδικότερα, τη διευρυμένη μορφή του αστικού αδικήματος της απατηλής χρήσεως διακριτικού σημείου, η προσφεύγουσα επικαλέστηκε την απόφαση Taittinger, από την οποία προκύπτει ότι μπορεί να υπάρξει παραπλανητική παρουσίαση ακόμη και στην περίπτωση διαφορετικών προϊόντων [απόφαση Taittinger, σελίδες 641, 665 και 667· βλ., επίσης, απόφαση του Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) [εφετείου (Αγγλία και Ουαλία) (πολιτικό τμήμα)], Diageo North America Inc κατά Intercontinental Brands (ICB) Ltd (2010) EWCA Civ 920, σκέψεις 9 και 15]. Συγκεκριμένα, με την απόφαση Taittinger, το Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) [εφετείο (Αγγλία και Ουαλία) (πολιτικό τμήμα)] έκρινε ότι ήταν πιθανό ένα μη αμελητέο τμήμα του κοινού να πιστέψει ότι το επίμαχο προϊόν, με την ονομασία «Elderflower Champagne», δεν ήταν σαμπάνια, αλλά είχε κατά κάποιον τρόπο σχέση με σαμπάνια. Το τμήμα του κοινού που θα αντιλαμβανόταν ότι πρόκειται για μη οينوπνευματώδες ποτό θα μπορούσε ενδεχομένως να πιστέψει ότι οι παραγωγοί σαμπάνιας είχαν δημιουργήσει μια μη αλκοολούχα σαμπάνια κατ' αντιστοιχία προς τον μη αλκοολούχο οίνο ή τον μη αλκοολούχο ζύθο.
- 57 Εκ των ανωτέρω συνάγεται ότι δεν απαιτείται τα οικεία προϊόντα να είναι πανομοιότυπα και, όπως εξάλλου αναγνωρίζει και το ίδιο το EUIPO, η ύπαρξη κινδύνου παραπλανητικής παρουσίας μπορεί να αποδειχθεί και για προϊόντα που είναι απλώς παρόμοια. Τούτο ισχύει κατά μείζονα λόγο για τα επίμαχα προϊόντα, τα οποία έχουν όλα ως βάση το ρύζι και, ως εκ τούτου, παρουσιάζουν μεγάλη ομοιότητα με το ρύζι μπασμάτι.
- 58 Κατά συνέπεια, ακόμη και αν το goodwill που έχει σχέση με τον όρο «basmati» συνδέεται αποκλειστικά με το ρύζι μπασμάτι ως ποικιλία ή κατηγορία προϊόντων, όπως διαπιστώθηκε στη σκέψη 16 της προσβαλλομένης αποφάσεως με παραπομπή στην απόφαση Basmati Bus, ένα μη αμελητέο τμήμα του ενδιαφερόμενου κοινού θα μπορούσε να πιστέψει ότι τα προϊόντα που παραθέτει το τμήμα προσφυγών, ήτοι το ριζάλευρο, τα μικρογεύματα (σνακ) με βάση το ρύζι, ο πολτός ρυζιού ή το ριζάλευρο για ζωοτροφές, τα οποία φέρουν τη σήμανση «Abresham Super Basmati Sela Grade One World's Best Rice», έχουν κατά κάποιον τρόπο σχέση με το ρύζι μπασμάτι. Επομένως, ορθώς η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το εν λόγω κοινό, όταν αγοράζει ένα προϊόν το οποίο προσδιορίζεται ως προϊόν που παρασκευάζεται από ρύζι μπασμάτι ή το περιέχει, αναμένει ότι το προϊόν αυτό όντως περιέχει τέτοιο ρύζι.

- 59 Κακώς επίσης το τμήμα προσφυγών έκρινε, όσον αφορά ορισμένα προϊόντα, όπως το ριζάλευρο, τα μικρογεύματα (σνακ) με βάση το ρύζι, ο πολτός ρυζιού ή το ριζάλευρο για ζωοτροφές, ότι από κανένα αποδεικτικό στοιχείο δεν προέκυπτε ότι το είδος ρυζιού που χρησιμοποιείται για την παρασκευή των προϊόντων αυτών έχει σημασία για τους καταναλωτές και ότι είναι, επομένως, ικανό να τους επηρεάσει όταν επιλέγουν τα προϊόντα που αγοράζουν.
- 60 Πράγματι, από κανένα στοιχείο δεν προκύπτει ότι μπορεί να συναχθεί μια τέτοια απαίτηση από τον εθνικό κανόνα στον οποίο στηρίζεται η ανακοπή εν προκειμένω. Αντιθέτως, από την απόφαση *Basmati Bus* προκύπτει ότι η προϋπόθεση του κινδύνου παραπλανητικής παρουσίασης πληρούται όταν το ενδιαφερόμενο κοινό ενδέχεται να σχηματίσει την πεποίθηση ότι τα επίμαχα προϊόντα παρασκευάζονται από ρύζι μπασμάτι ή το περιέχουν, ενώ αυτό δεν συμβαίνει. Το σχετικό απόσπασμα της αποφάσεως αυτής παρατέθηκε στο σημείο 19 του δικογράφου της προσφυγής:
- «[Σ]ημαντικός αριθμός [καταναλωτών] θα αναμένει να λάβει ρύζι μπασμάτι αντί για κάποιο άλλο είδος ρυζιού. Αν, στο πλαίσιο των παρεχόμενων υπηρεσιών, δεν παρέχεται ρύζι μπασμάτι, πράγμα που επιτρέπει η υφιστάμενη περιγραφή, υφίσταται κίνδυνος παραπλανητικής παρουσίασης.»
- 61 Όσον αφορά την εκτίμηση του τμήματος προσφυγών ότι απλώς και μόνον ο κίνδυνος να είναι τα επίμαχα προϊόντα κατώτερης ποιότητας από ό,τι το ρύζι μπασμάτι δεν παρέχει στην προσφεύγουσα το δικαίωμα να απαγορεύσει τη χρήση του σήματος του οποίου ζητείται η καταχώριση, στο μέτρο που η νομοθεσία περί απατηλής χρήσεως διακριτικού σημείου δεν έχει σκοπό να εγγυηθεί στον καταναλωτή την ποιότητα αυτού που αγοράζει, αρκεί η διαπίστωση ότι ορθώς υποστηρίζει η προσφεύγουσα ότι τα επιχειρήματά της αποσκοπούν να δικαιολογήσουν την απαγόρευση της χρήσεως του σήματος του οποίου την καταχώριση ζητεί ο H. A. Chakari διότι, λόγω της ευρείας περιγραφής των προϊόντων που προσδιορίζει το επίμαχο σήμα, τα προϊόντα αυτά ενδέχεται να μην περιέχουν ρύζι μπασμάτι.
- 62 Τέλος, όσον αφορά τη διαπίστωση του τμήματος προσφυγών ότι η προσφεύγουσα δεν υποστήριξε, ούτε βεβαίως απέδειξε, ότι το σήμα του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση χρησιμοποιούνταν στο Ηνωμένο Βασίλειο και ότι η χρήση του αφορούσε προϊόντα που δεν παρασκευάζονταν από αυθεντικό ρύζι μπασμάτι, επισημαίνεται ότι η πραγματική χρήση του σήματος του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση δεν περιλαμβάνεται μεταξύ των προϋποθέσεων άσκησης της αγωγής λόγω απατηλής χρήσεως διακριτικού σημείου. Συγκεκριμένα, από την απόφαση του Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) [εφετείου (Αγγλία και Ουαλία) (πολιτικό τμήμα)], *Maier κατά ASOS Plc* (2015) F.S.R. 20, σκέψεις 71 έως 85, προκύπτει ότι τεκμαίρεται η υποθετικά δυνατή θεμιτή χρήση του σήματος του οποίου ζητείται η καταχώριση. Όσον αφορά τη διευρυμένη μορφή της αγωγής λόγω απατηλής χρήσεως διακριτικού σημείου, το αποτέλεσμα αυτό επιβεβαιώνεται και από την απόφαση *Basmati Bus*, με την οποία το Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας του Ηνωμένου Βασιλείου δεν απαίτησε να αποδειχθεί ότι το επίμαχο σήμα (*Basmati Bus*) είχε πράγματι χρησιμοποιηθεί για ρύζι συνήθους ποιότητας, αλλά απλώς διαπίστωσε ότι, «[αν], στο πλαίσιο των παρεχόμενων υπηρεσιών, δεν [παρεχόταν] ρύζι μπασμάτι, πράγμα που [επέτρεπε] η υφιστάμενη περιγραφή, [υφίστατο] κίνδυνος παραπλανητικής παρουσίασης» (απόφαση *Basmati Bus*, σκέψη 54).
- 63 Εξάλλου, η πραγματική χρήση του σήματος του οποίου ζητείται η καταχώριση δεν αποτελεί ούτε προϋπόθεση εφαρμογής του άρθρου 8, παράγραφος 4, του κανονισμού 207/2009.

- 64 Επομένως, ορθώς η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι ο κίνδυνος παραπλανητικής παρουσίασης απορρέει από κάθε υποθετικά δυνατή θεμιτή χρήση του σήματος του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση, υπό το πρίσμα της γενικής περιγραφής των επίμαχων προϊόντων, δηλαδή των προϊόντων που έχουν ως βάση το ρύζι.
- 65 Το συμπέρασμα αυτό δεν κλονίζεται από την επιχειρηματολογία του EUIPO με την οποία υποστηρίζεται, κατ' ουσίαν, ότι η διευρυμένη μορφή της αγωγής λόγω απατηλής χρήσεως διακριτικού σημείου προσομοιάζει με τον απόλυτο λόγο απαραδέκτου που στηρίζεται στον παραπλανητικό χαρακτήρα του σήματος δυνάμει του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο ζ', ή του άρθρου 52, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού 207/2009, διατάξεις για την εφαρμογή των οποίων τεκμαίρεται ότι οι αιτούντες δεν ενεργούν κακόπιστα και, ως εκ τούτου, το EUIPO δεν προβάλλει αυτεπαγγέλτως καμία αντίρρηση, εκτός αν μπορεί να συναχθεί ότι υφίσταται όντως παραπλάνηση ή αρκούντως σοβαρός κίνδυνος παραπλάνησης του καταναλωτή.
- 66 Συγκεκριμένα, όπως επισημάνθηκε στις σκέψεις 32 έως 34, η προϋπόθεση του άρθρου 8, παράγραφος 4, στοιχεία α' και β', του κανονισμού 207/2009, κατά την οποία το μη καταχωρισμένο σήμα ή σημείο πρέπει να παρέχει στον δικαιούχο του το δικαίωμα να απαγορεύει τη χρήση πλέον πρόσφατου σήματος, αποτελεί προϋπόθεση η οποία εκτιμάται βάσει των κριτηρίων που προβλέπει το δίκαιο που διέπει το σημείο του οποίου γίνεται επίκληση. Επομένως, η πάγια πρακτική όσον αφορά την εφαρμογή των προϋποθέσεων του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο ζ', ή του άρθρου 52, παράγραφος 1, στοιχείο α', του εν λόγω κανονισμού δεν ασκεί επιρροή στην ερμηνεία του εθνικού δικαίου, η οποία διέπεται αποκλειστικά και μόνον από την εθνική νομοθεσία της οποίας έγινε επίκληση προς στήριξη της ανακοπής και τις δικαστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί εντός του οικείου κράτους μέλους (πρβλ. απόφαση της 29ης Μαρτίου 2011, Anheuser-Busch κατά Budějovický Budvar, C-96/09 P, EU:C:2011:189, σκέψη 190).

– *Επί της ζημίας*

- 67 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η βλάβη στο goodwill που συνδέεται με τον όρο «basmati» μπορεί να προκληθεί αν τα τρόφιμα που υποτίθεται ότι παρασκευάζονται με βάση το ρύζι μπασμάτι παρασκευάζονται στην πραγματικότητα με βάση κάποιο άλλο είδος ρυζιού, υπογραμμίζει δε ότι η βλάβη οφείλεται στην απώλεια του διακριτικού χαρακτήρα ή «ακόμη και της ιδιαιτερότητας και αποκλειστικότητας» του αυθεντικού ρυζιού μπασμάτι. Η διαπίστωση του τμήματος προσφυγών ότι κανένα επιχείρημα δεν εξηγεί τον τρόπο με τον οποίο η χρήση του σήματος του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση θα μπορούσε να επηρεάσει τον διακριτικό χαρακτήρα του εν λόγω όρου, λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι η ποικιλία «super basmati» αποτελεί αναγνωρισμένη ποικιλία ρυζιού μπασμάτι, δεν είναι λυσιτελής, στο μέτρο που προϋποθέτει ότι το εν λόγω σήμα χρησιμοποιείται για προϊόντα που έχουν ως βάση το ρύζι μπασμάτι.
- 68 Αφενός, το EUIPO υποστηρίζει ότι οι σχετικές παρατηρήσεις του τμήματος προσφυγών δεν είναι καθοριστικής σημασίας για το αποτέλεσμα της προσβαλλομένης αποφάσεως. Αφετέρου, κατά την άποψή του, το τμήμα προσφυγών αναγνώρισε σαφώς ότι η επίπτωση στον διακριτικό χαρακτήρα συνιστά ένα είδος δυνητικής βλάβης που μπορεί να επέλθει στην περίπτωση του αστικού αδικήματος της απατηλής χρήσεως διακριτικού σημείου. Ωστόσο, υπογράμμισε ορθώς ότι η προσφεύγουσα δεν προέβαλε κανένα επιχείρημα για να αποδείξει την ύπαρξη πραγματικής παραπλάνησης ή σοβαρού κινδύνου μελλοντικής παραπλάνησης του καταναλωτή από τον H. A. Chakari, ο οποίος παρουσιάζει ως ρύζι μπασμάτι ένα προϊόν που δεν αποτελεί ρύζι μπασμάτι.

- 69 Συναφώς, είναι ακριβές ότι το τμήμα προσφυγών επισήμανε ότι απέρριψε τον λόγο ακυρώσεως που βασίζεται στη διευρυμένη μορφή της απατηλής χρήσεως διακριτικού σημείου, στηριζόμενο μόνο στην εκτίμηση ότι δεν συντρέχει παραπλανητική παρουσίαση της φημισμένης ονομασίας «basmati». Εντούτοις, στο σημείο 24 της προσβαλλομένης αποφάσεως, το τμήμα προσφυγών έλαβε θέση επί του ζητήματος της ζημίας, κρίνοντας ότι η χρήση του σήματος του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση δεν ενέχει τον κίνδυνο προκλήσεως εμπορικής ζημίας στην προσφεύγουσα, αιτιολόγησε δε την κρίση του αυτή με την επισήμανση ότι «δεν αντιλαμβάν[εται] πώς η χρήση [του εν λόγω σήματος] για [τα επίμαχα προϊόντα] θα μπορούσε να προκαλέσει άμεση απώλεια πωλήσεων στην προσφεύγουσα, η οποία, σύμφωνα με τις δικές της παρατηρήσεις, [ήταν] σημαντικός προμηθευτής αποκλειστικά και μόνον ρυζιού και όχι [των εν λόγω προϊόντων]». Η εκτίμηση αυτή είναι εσφαλμένη.
- 70 Πράγματι, όπως προκύπτει από την εθνική νομολογία και όπως αναγνωρίζει και το ίδιο το EUIPO, ανεξαρτήτως του κινδύνου άμεσης απώλειας πωλήσεων για την προσφεύγουσα, η ζημία οφείλεται στην απώλεια του διακριτικού χαρακτήρα του εν λόγω σημείου ή «ακόμη και της ιδιαιτερότητας και αποκλειστικότητας» του αυθεντικού ρυζιού basmati. Συναφώς, από την απόφαση του Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) [εφετείου (Αγγλία και Ουαλία) (πολιτικό τμήμα)] του 2010 που μνημονεύεται στη σκέψη 56 προκύπτει ότι ένα από τα στοιχεία που πρέπει να αποδείξει ο ενάγων προκειμένου να διαπιστωθεί ότι συντρέχει περίπτωση διευρυμένης απατηλής χρήσεως διακριτικού σημείου είναι ότι υπέστη ή ότι είναι πολύ πιθανό να υποστεί περιουσιακή ζημία που αφορά το goodwill από το οποίο αντλεί όφελος λόγω του ότι ο εναγόμενος πωλεί προϊόντα τα οποία περιγράφονται ψευδώς με την εμπορική ονομασία που έχει αποκτήσει goodwill. Κατά την απόφαση αυτή, η βλάβη μπορεί, μεταξύ άλλων, να προκληθεί από την αποδυνάμωση του διακριτικού χαρακτήρα του σημείου. Επιπλέον, στην απόφαση Taittinger κρίθηκε ότι, ακόμη και ελλείψει κινδύνου σημαντικής ή άμεσης απώλειας πωλήσεων, κάθε προϊόν που δεν είναι σαμπάνια, αλλά θα μπορούσε να περιγραφεί ως τέτοιο, θα αποδυνάμωνε αναπόφευκτα αυτή την ιδιαιτερότητα και αποκλειστικότητα και, επομένως, θα προξενούσε συγκεκριμένη, αλλά σοβαρή ζημία (απόφαση Taittinger, σελίδες 641, 668 έως 670 και 678).
- 71 Επιπλέον, στο μέτρο που το τμήμα προσφυγών επισήμανε ότι κανένα επιχείρημα δεν εξηγεί με ποιον τρόπο η χρήση του σήματος του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση θα μπορούσε να επηρεάσει τον διακριτικό χαρακτήρα του όρου «basmati», λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι η ποικιλία «super basmati» αποτελεί αναγνωρισμένη ποικιλία ρυζιού μασμάτι, η διαπίστωση αυτή στηρίζεται στην εσφαλμένη παραδοχή ότι η χρήση του εν λόγω σήματος περιορίζεται μόνο σε προϊόντα που έχουν ως βάση το ρύζι μασμάτι ή το ρύζι super basmati. Όμως, ο κίνδυνος παραπλανητικής παρουσίας απορρέει, όπως διευκρινίστηκε στη σκέψη 64, από κάθε υποθετικά δυνατή θεμιτή χρήση του σήματος αυτού βάσει της γενικής περιγραφής των επίμαχων προϊόντων, δηλαδή προϊόντων που έχουν ως βάση ένα ευρύ φάσμα ποικιλιών ρυζιού.
- 72 Κατόπιν των προεκτεθέντων, πρέπει να γίνει δεκτός ο μοναδικός λόγος που προβάλλει η προσφεύγουσα και, κατά συνέπεια, να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη απόφαση.

Επί του αιτήματος να γίνει δεκτή η ανακοπή

- 73 Με το δεύτερο σκέλος του πρώτου αιτήματος, η προσφεύγουσα ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο να δεχθεί την ανακοπή για όλα τα προϊόντα.
- 74 Το EUIPO εκτιμά ότι το αίτημα αυτό είναι απαράδεκτο για τον λόγο ότι απαιτεί νέα εξέταση των πραγματικών περιστατικών, των αποδεικτικών στοιχείων και των παρατηρήσεων επί των οποίων δεν έχει αποφανθεί το τμήμα προσφυγών.

- 75 Συναφώς, επισημαίνεται ότι η προσφεύγουσα, με το δεύτερο σκέλος του πρώτου αιτήματός της, ζητεί, κατ' ουσίαν, από το Γενικό Δικαστήριο να εκδώσει την απόφαση που, κατά την άποψή της, όφειλε να έχει λάβει το EUIPO, ήτοι απόφαση που να διαπιστώνει ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις ανακοπής. Ζητεί, επομένως, τη μεταρρύθμιση της προσβαλλομένης αποφάσεως, όπως προβλέπεται στο άρθρο 72, παράγραφος 3, του κανονισμού 2017/1001. Ως εκ τούτου, το αίτημα αυτό είναι παραδεκτό.
- 76 Εντούτοις, η εξουσία μεταρρυθμίσεως, η οποία αναγνωρίζεται στο Γενικό Δικαστήριο από το άρθρο 72, παράγραφος 3, του κανονισμού 2017/1001, δεν συνεπάγεται ότι αυτό έχει την εξουσία να αποφαινεται επί ζητήματος ως προς το οποίο δεν έχει ακόμη λάβει θέση το τμήμα προσφυγών. Συνεπώς, η άσκηση της εξουσίας μεταρρυθμίσεως πρέπει, καταρχήν, να περιορίζεται στις περιπτώσεις κατά τις οποίες το Γενικό Δικαστήριο, έχοντας ελέγξει την κρίση του τμήματος προσφυγών, είναι σε θέση να προσδιορίσει βάσει αποδειχθέντων πραγματικών και νομικών στοιχείων την απόφαση που έπρεπε να έχει λάβει το τμήμα προσφυγών [απόφαση της 5ης Ιουλίου 2011, Edwin κατά ΓΕΕΑ, C-263/09 P, EU:C:2011:452, σκέψη 72· βλ., επίσης, απόφαση της 30ής Απριλίου 2019, Kuota International κατά EUIPO – Sintema Sport (K), T-136/18, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2019:265, σκέψη 92 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].
- 77 Εν προκειμένω, δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις για την άσκηση της εξουσίας μεταρρυθμίσεως του Γενικού Δικαστηρίου.
- 78 Συγκεκριμένα, το τμήμα προσφυγών στήριξε την προσβαλλόμενη απόφαση αποκλειστικά και μόνο στην εκτίμησή του ότι η προσφεύγουσα δεν είχε αποδείξει ότι η χρήση του σήματος του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση θα μπορούσε να καταλήξει σε παραπλανητική παρουσίαση του φημισμένου όρου «basmati». Ειδικότερα, το τμήμα προσφυγών διευκρίνισε ρητώς ότι δεν μπορεί να ευδοκιμήσει ο λόγος ακυρώσεως που στηρίζεται στη διευρυμένη μορφή της απατηλής χρήσεως διακριτικού σημείου και ότι δεν είναι αναγκαίο να εξεταστεί αν έχει αποδειχθεί η χρήση του προγενέστερου σήματος στις συναλλαγές κατά την έννοια του άρθρου 8, παράγραφος 4, του κανονισμού 207/2009. Επομένως, δεδομένου ότι το τμήμα προσφυγών προέβη σε ελλιπή ανάλυση των προϋποθέσεων εφαρμογής της εν λόγω διατάξεως, το Γενικό Δικαστήριο δεν μπορεί να ασκήσει την εξουσία μεταρρυθμίσεως.
- 79 Κατά συνέπεια, το δεύτερο σκέλος του πρώτου αιτήματος της προσφεύγουσας, με το οποίο ζητείται η μεταρρύθμιση της προσβαλλομένης αποφάσεως, πρέπει να απορριφθεί.

Επί του δευτέρου αιτήματος

- 80 Το EUIPO υποστηρίζει ότι το δεύτερο αίτημα της προσφεύγουσας, το οποίο προβάλλεται επικουρικός και με το οποίο ζητείται από το Γενικό Δικαστήριο να αναπέμψει την υπόθεση ενώπιον του EUIPO, δεν αποτελεί επικουρικό της ακυρώσεως αίτημα, δεδομένου ότι η αναπομπή της υποθέσεως θα ήταν συνέπεια του πρώτου σκέλους του πρώτου αιτήματος, αν αυτό γινόταν δεκτό.
- 81 Στο πλαίσιο προσφυγής ασκηθείσας ενώπιον του δικαστή της Ένωσης κατά αποφάσεως τμήματος προσφυγών του EUIPO, το τελευταίο υποχρεούται, σύμφωνα με το άρθρο 72, παράγραφος 6, του κανονισμού 2017/1001, να λάβει τα αναγκαία μέτρα για την εκτέλεση της αποφάσεως του δικαστή της Ένωσης. Εναπόκειται, επομένως, στο EUIPO να αντλήσει τις συνέπειες εκ του διατακτικού και του σκεπτικού των αποφάσεων του δικαστή της Ένωσης [βλ. απόφαση της 31ης Ιανουαρίου 2019, Pear Technologies κατά EUIPO – Apple (PEAR), T-215/17, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2019:45, σκέψη 81 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία]. Συνεπώς, το

δεύτερο αίτημα της προσφεύγουσας δεν έχει αυτοτελές αντικείμενο, καθόσον αποτελεί απλώς συνέπεια του πρώτου σκέλους του πρώτου αιτήματος, με το οποίο ζητείται η ακύρωση της προσβαλλομένης απόφασης.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 82 Κατά το άρθρο 134, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου.
- 83 Δεδομένου ότι το EUIPO ηττήθηκε ως προς το ουσιώδες μέρος των αιτημάτων του, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδά του καθώς και στα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε η προσφεύγουσα κατά τη διαδικασία ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και κατά τη διαδικασία ενώπιον του τμήματος προσφυγών.
- 84 Ωστόσο, μολοντί, δυνάμει του άρθρου 190, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, τα αναγκαία έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν οι διάδικοι στο πλαίσιο της ενώπιον του τμήματος προσφυγών διαδικασίας θεωρούνται ως έξοδα δυνάμενα να αναζητηθούν, δεν ισχύει το ίδιο και για τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν οι διάδικοι στο πλαίσιο της ενώπιον του τμήματος ανακοπών διαδικασίας. Ως εκ τούτου, το αίτημα της προσφεύγουσας σχετικά με τα έξοδα αυτά πρέπει να απορριφθεί.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Ακυρώνει την απόφαση του τετάρτου τμήματος προσφυγών του Γραφείου Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO) της 2ας Απριλίου 2020 (υπόθεση R 1079/2019-4).
- 2) Απορρίπτει κατά τα λοιπά την προσφυγή.
- 3) Καταδικάζει το EUIPO στα δικαστικά έξοδα, συμπεριλαμβανομένων των αναγκαίων εξόδων στα οποία υποβλήθηκε η Indo European Foods Ltd στο πλαίσιο της διαδικασίας ενώπιον του τμήματος προσφυγών του EUIPO.

Collins

Kreuschitz

Steinfatt

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 6 Οκτωβρίου 2021.

(υπογραφές)